

**SOSIAL, MƏDƏNİ VƏ HUMANİTAR MƏSƏLƏLƏR
ÜZRƏ KOMMISSİYASI**

ÜÇÜNCÜ İCLAS

TÜRK DİLLƏRİ GÜNÜNƏ DAİR

TÖVSIYƏ QƏRARI

Hər dövlətdə daxili informasiya sahəsinin gələcək inkişafını və şaxələndirilməsini və daxili xəbər mənbələrinin məhdud dairəsindən olan məlumat asılılığından qurtulmaq zərurətini **anlayaraq;**

TÜRKPA üzv ölkələri arasında mədəni-humanitar və təhsil sahələrində əməkdaşlığın möhləmləndirilməsini **alqışlayaraq;**

Türkdilli ölkələrin mədəniyyət, elm və təhsilin inkişafı sahəsində son fəaliyyətlərini **nəzərə alaraq;**

Türkdilli ölkələrdə mədəniyyət və elm sahələrini zənginləşdirmək, eləcə də daxili informasiya məkanının genişləndirilməsi məqsədilə TÜRKPA üzv ölkələri arasında informasiya mübadiləsi üçün birbaşa kanalların yaradılması sahəsində səyləri **dəstəkləyərək;**

Türk dünyasının mədəni və humanitar sahədə təşəbbüslərinin inkişafı sahəsində birgə səylərini aktivləşdirmək üçün niyyətlərini **vurğulayaraq**;

TÜRKSÖY və Türk Akademiyasının mədəni, elmi və humanitar sahələrdə əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsinə yönəlmiş səylərini **dəstəkləyərək**;

Türkdilli ölkələrdə mədəni-humanitar problemlər sahəsində birgə təşəbbüslərin hüquqi dəstəklə təmin olunmasına riayət etməyi **təsdiq edərək**;

Bir türk dilindən digərinə tərcümə sahəsində ixtisaslaşmış tərcüməçi çatışmazlığını **nəzərə alaraq**;

TÜRKPƏ üzv ölkələri arasında müvafiq informasiya axınının olmamasını **nəzərə alaraq**;

TÜRKPƏ üzv dövlətlərinin parlament və hökumətlərinə **tövsiyə edir**:

1. Tərcümə keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması məqsədilə Türkdilli dövlətlərin ali təhsil müəssisələrində ixtisaslı tərcüməçilərin hazırlanmasına kömək etmək (yazılı, sinxron və ardıcıl). Bu kontekstdə aşağıda göstərilən maddələrin nəzərdən keçirilməsinə təklif olunur:

a) Türk/azərbaycan dillərindən qazax/qırğız dillərinə tərcümələr üzrə ixtisaslaşma;

b) Qazax/qırğız dillərindən türk/azərbaycan dillərinə tərcümə üzrə ixtisaslaşma;

c) Keyfiyyətli tərcümə məsələləri üzrə elmi işlərin hazırlanması;

ç) Tələbə və tərcüməçilər arasında keyfiyyətli tərcümə üzrə müsabiqələrin keçirilməsi;

d) Tərcümə məsələlərini müzakirə etmək üçün yerli və beynəlxalq seminarların keçirilməsi;

2. Türk dilləri üzrə tərcüməçilər birliyini yaratmaq.

3. Türkdilli dövlətlər arasında informasiya mübadiləsinin genişləndirilməsi məqsədilə səyləri artırmaq. İri miqyaslı xəbər agentliklərinin müvafiq dillərdə informasiya və tərcümələrin vaxtlı-vaxtında əldə edilməsi üçün adı çəkilən dillərdə ixtisaslaşmış tərcüməçilərə malik olması məqsədə müvafiqdir.
4. Elm və mədəniyyət sahəsində fəaliyyəti artırmaq. Məsələn, ixtisaslaşmış tərcüməçilər olduğu təqdirdə, elm və texnologiyanın son nailiyyətləri, innovativ inkişaf üzrə işlərin bir türk dilindən digərinə tərcüməsi mümkün olardı. Eyni sözləri televiziya məhsulları və kinofilmlərin dublyajı sahəsi haqqında da söyləmək olar.

Təklif olunan praktik addımlar:

- a) Türk dünyasında baş verən hadisələrlə bağlı gündəlik xəbərlər proqramları;
- b) Türk dünyasında baş verən hadisələrlə bağlı aparıcı məlumat agentliklərində səhifələr;
- c) Türk xalqlarının mədəniyyət, tarix və dilləri haqqında verilişlər və sənədli filmlər.

5. Milli dillərdə Türk dünyasının həyatını işıqlandıran saytların yaradılması;